آمادگی ایران برای گفت و گو با اتحادیه اروپا درمورد امنیت منطقه

رئیس جمهور در دیدار با استف بلوک، وزیر خارجه هلند که دیروز به تهران سفر کرده بود گفت: با توجه به این‌که هلند میزبان حقوقدانان بزرگ دنیا در دادگاه لاهه است می توانیم با منطق و زبان حقوقی با هم درخصوص امنیت منطقه گفت و گوهای خوبی داشته باشیم.

به گزارش ایرنا، حسن روحانی با اشاره به اعمال تحریم‌های غیر قانونی و یکجانبه آمریکا علیه ایران، اظهار کرد: تحریم‌های ظالمانه آمریکا حتی دارو و غذای مردم ایران را نیز در برگرفته و انتظار این است که ملت‌های آزاده دنیا با صدای رسا این تحریم‌های غیر قانونی را محکوم کنند.وی در ادامه با اشاره به خروج یکجانبه آمریکا از برجام، افزود: ما معتقدیم که توافق هسته ای به نفع منطقه و جهان بود و اقدام آمریکا به ضرر همه و حتی مردم خود آمریکا است و در طول ۲۱ ماه گذشته از خروج آمریکایی‌ها از برجام، متاسفانه اتحادیه اروپا نتوانسته گام موثری در راستای روابط دوجانبه و اجرای تعهداتش در برجام بردارد.

گزارش تحلیلی جام جم درباره متر

ماموریت سخت

گروه سیاسی

انتخابات یازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی و میان دوره‌ای مجلس خبرگان رهبری در مقطعی برگزار شد که کشورمان دوران متفاوتی را سپری می‌کند.

از یک سو فشارهای اقتصادی به لحاظ تحریم‌ها بیش از گذشته زندگی مردم را سخت کرده و از سوی دیگر، عملکرد ضعیف برخی نهادها انگیزه بعضی از مردم را برای حضور در انتخابات سست کرد. با وجود چنین شرایطی مردم بار دیگر پای صندوق‌های رای حاضر شدند و اگرچه آن حضور ایده‌آل پای صندوق‌های رای را در این دوره شاهد

یادآوری تجربه‌ای موفق

انتخابات یازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی را می‌توان به لحاظ مختلف با انتخابات دومین دوره شوراهای اسلامی شهر و روستا مشابه دانست. دومین دوره انتخابات شوراهای شهر و روستا در ۹ اسفند۸۱ در شرایطی برگزار شد که پیش از آن برای چند سال، اصلاح‌طلبان پیروز رقابت‌های انتخاباتی بودند. اما عملکرد آنها در برخی نهادها از جمله مجلس ششم و اولین دوره شوراهای اسلامی به نوعی باعث دل‌زدگی مردم از عملکرد منتخبان خود شد. اصلاح‌طلبان که در دوره پیشین شوراها اکثریت قریب به اتفاق صندلی‌های شهر و روستا را به‌ویژه در تهران به دست آورده بودند در طول فعالیت خود بیشتر به دعواهای سیاسی با یکدیگر پرداختند و این دعواها آن‌قدر بالا گرفت که نهایتا به منحل شدن شورای شهر تهران انجامید. بر همین اساس بود که در انتخابات شورای دوم در سال ۸۱ با وجود حضور چهره‌های مختلف و جریان سیاسی اعم از اصولگرا و اصلاح‌طلب و حتی طیف‌های متنوعی از گروه‌هایی مثل نهضت آزادی و نیروهای ملی- مذهبی، گروه جدیدی از کوشندگان سیاسی با عنوان جمعیت آبادگران به پیروزی رسیدند. علت اصلی پیروزی آنها با وجود همه تبلیغات اصلاح‌طلبان، تاکید آبادگران بر پیگیری خدمات و عمران شهری بود. از این رو، مردم در انتخابات بعدی با رویگردانی از اصلاح‌طلبان به نامزدهای جوان و کمترشناخته شده آبادگران رای دادند و در این انتخابات همه ۱۵ نفر لیست انتخاباتی اصولگرایان در شهر تهران انتخاب شدند. همین پیروزی، زمینه‌ساز پیروزی اصولگرایان در چند دوره انتخابات شد و از آن زمان به بعد اصولگرایان در دو انتخابات ریاست جمهوری، دو انتخابات مجلس شورای اسلامی و یک انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا پیروز شدند. آبادگران در طول دوره فعالیت خود با مدیریت مناسب شهری و کمتر درگیر شدن با فرآیندهای سیاسی باعث شد مردم باپشت‌سرگذاشتن تجربه عملکرد ناموفق شورای نخست شهر تهران و رضایت از عملکرد آبادگران، در سومین دوره انتخابات شوراهای شهر و روستا به اصولگرایان روی خوش نشان دهند. انتخابات مجلس شورای اسلامی در شرایط فعلی و ترکیب نمایندگانی که از سوی مردم برگزیده شده‌اند یادآور همان انتخابات شوراها در سال ۸۱ است و اگر این مجلس عملکرد مناسبی داشته باشد خواهد توانست انگیزه برخی مردم برای مشارکت در تعیین سرنوشت کشور را بار دیگر زنده کند.

اگرچه حضور مردم در این دوره از انتخابات با حالت ایده‌آل فاصله داشت اما انتخابات این دوره نیز به لحاظ کمیت و کیفیت با فاصله زیاد برتر از انتخابات کشورهای منطقه است

یک گزارش مقایسه‌ای

در طول چهار دهه بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، حضور مردم در دوره‌های انتخاباتی، فراز و نشیب‌هایی داشته و گاه آمار مشارکت بالایی رقم خورده و گاهی تعداد کمتری از مردم در انتخابات شرکت کرده‌اند. با وجود این، مقایسه‌ای میان برگزاری انتخابات در ایران و سایر کشورهای منطقه و جهان نشان می‌دهد کمیت و کیفیت برگزاری انتخابات در ایران نمره بالایی میان سایر کشورها می‌گیرد. مردم ایران در حالی در چهار دهه گذشته، دوره‌های مختلف انتخابات را سپری کرده‌اند که بسیاری از کشورهای منطقه هنوز با سیستم‌های پادشاهی اداره می‌شوند و اگر هم در آنها انتخاباتی برگزار شود کاملا فرمایشی است و میان کشورهای پیرامون، کمتر کشوری مثل ایران به لحاظ کمیت و کیفیت انتخابات به پای ایران می‌رسند. وضعیت برگزاری انتخابات در برخی کشورهای منطقه و جهان به این شکل است.

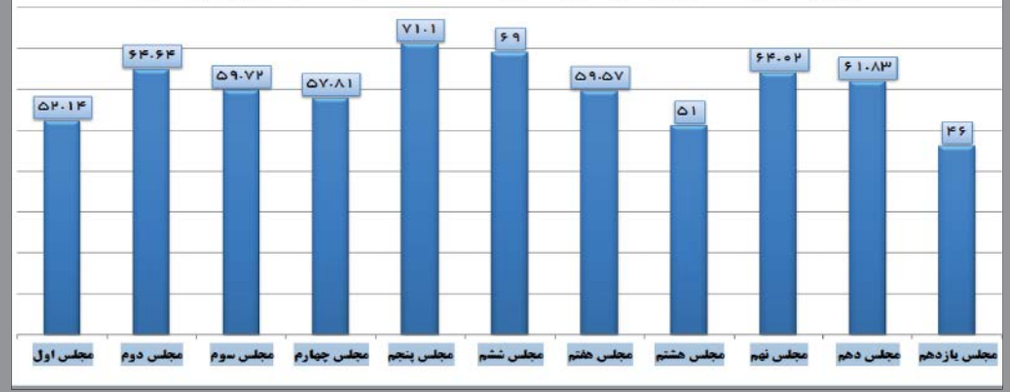
عراق: انتخابات مجلس عراق در ۱۲ می ۲۰۱۸ برگزار شد و ۴۴,۵۲ درصد واجدان شرایط در آن شرکت کردند.

پاکستان: انتخابات سراسری در کشور پاکستان در ۲۵ جولای ۲۰۱۸ میلادی برگزار شد و ۵۱ درصد واجدان شرایط در آن شرکت کردند.

افغانستان: تازه‌ترین انتخابات افغانستان مربوط به ریاست‌جمهوری بود که از ۹.۶ میلیون نفر واجدان شرایط، حدود یک میلیون و ۸۲۴ هزار و ۴۰۱ رای معتبر شناخته شدند. به عبارت بهتر تنها ۱۹ درصد از مردم در انتخابات شرکت کردند.

عربستان: تنها انتخابات عربستان مربوط به انتخابات شوراهای شهر است و تازه در دسامبر ۲۰۱۵ بود که زنان نیز در این کشور دارای حق رای شدند. میزان مشارکت در سومین دوره انتخابات شوراهای شهر حدود ۲۵ درصد بوده است. میزان مشارکت در انتخابات پارلمانی در سایر کشورها هم قابل توجه است از جمله میانگین مشارکت در کشورهایی مثل آمریکا: ۳۷ درصد، فرانسه: ۴۳ درصد، سوئیس: ۴۹ درصد، هند: ۵۸ درصد، ژاپن: ۵۹ درصد، کانادا: ۶۱ درصد و بریتانیا: ۶۵ درصد است.

میزان مشارکت مردم در دوره‌های مختلف انتخابات مجلس (درصد)

تازمان تنظیم این گزارش هنوز آمار قطعی مشارکت در این دوره اعلام نشده بود اما برخی اخبار غیررسمی مشارکتی در حد ۴۶ درصد را نشان می‌دهد

گزارش جام جم از مواردی که نمایندگان مجلس یازدهم باید در نظر داشته باشند

بیم و امیدهای مجلس آینده

ورود چهره‌های جدید به مجلس یازدهم و توجه به فرآیندی که به رای مردم در این دوره از انتخابات منجر شد فرصت‌هایی را پیش‌روی این دوره از مجلس شورای اسلامی قرار داده است اما نباید از این نکته غفلت کرد که نمایندگان این دوره تهدیدهایی را نیز پیش رو دارند که اگر به آنها بی‌توجهی کنند چهار سال دیگر دود این غفلت به چشم‌شان خواهد رفت و آسیب‌های این غفلت در طول این چهار سال مردم را نیز متضرر خواهد کرد.

بیم‌ها

راه پاستور از بهارستان نمی‌گذرد

از دیرباز در ایران، چهره‌های سیاسی از مجلس به عنوان پلی برای رسیدن به ریاست جمهوری یاد کرده‌اند. رسیدن مرحوم هاشمی رفسنجانی از ریاست مجلس به کرسی ریاست جمهوری، تجربه اول در این زمینه بود و ناطق نوری در سال ۱۳۷۶ قصد داشت این تجربه را تکرار کند که موفق نبود. غلامعلی حداد عادل هم پس از تجربه ریاست مجلس در دوره نهم، تلاش کرد در سال ۱۳۹۲ به ریاست جمهوری برسد که اینطور نشد و نهایتا انصراف داد. علی لاریجانی هم که در این دوره انتخابات مجلس شرکت نکرد، همیشه در محافل رسانه‌ای به عنوان یکی از گزینه‌های ریاست جمهوری مطرح بوده است. در مجلس بعدی هم حضور افرادی با سابقه نامزدی در انتخابات ریاست جمهوری، این گمانه را مطرح کرده که آنان شاید بدشان نیاید که با به دست آوردن جایگاه مهمی در مجلس، خود را برای انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۴۰۰ آماده کنند. قطعا اگر چهره‌های سیاسی و نمایندگان جدید چنین طرحی داشته باشند، سنگ بنای کجی را در مجلس بنا می‌نهند و موجب خروج آن از ریل صحیح خود می‌شوند. به نظر می‌رسد اگر افرادی قصد نامزدی در انتخابات سال ۱۴۰۰ را دارند، بهتر است به مجلس نیایند و در فرصت یک سال و نیمه تا انتخابات، به طور کامل برای آن انتخابات برنامه‌ریزی کنند. ذکر این نکته نیز ضروری است که اگر این مجلس بتواند به درستی به وظایف خود عمل کند و نقاط ضعف موجود را برطرف کند اقبال مردم را به همراه خواهد داشت و همین روند می‌تواند در انتخابات‌های آینده، پیروزی را به همراه داشته باشد. بنابراین عملکرد مناسب می‌تواند بهترین تبلیغ برای یک گروه سیاسی باشد و تمرکز نمایندگان و چهره‌های حاضر در مجلس آینده بر فعالیت و کار جهادی در قالب قانونگذاری و نظارت، طبیعتا بخت آنها را برای انتخابات آینده افزایش خواهد داد.

فراموشی اولویت‌ها

بدون تردید مهمترین خواسته فعلی مردم، رفع مشکلات اقتصادی است. بنابراین اولین وظیفه مجلس جدید هم گره‌گشایی از مشکلات اقتصادی است و دود هرگونه حاشیه‌روی در مجلس به چشم مردم خواهد رفت. البته مجلس جدید کار سختی هم در زمینه کمک به رفع مشکلات اقتصادی کشور ندارد چراکه در دو سال اخیر به اندازه کافی طرح‌های کارشناسی و عملیاتی ارائه شد که متاسفانه با برخی بی‌توجهی‌ها در دولت و مجلس مواجه شد. مثلا طرح مالیات بر عایدی سرمایه به طور کامل از سوی نهادهای پژوهشی پخت‌وپز شده و از سال گذشته به مجلس و دولت ارائه شد اما هنوز به تصویب نرسیده است. اگر این طرح به قانون تبدیل و اجرا شده بود، در یک سال اخیر شاهد به هم ریختن بازارهای ارز، طلا، مسکن و خودرو نبودیم و فشارهای سنگینی که به معیشت مردم وارد آمد، رخ نمی‌داد.

غرور منتخبان

آفت غرور، نه تنها در زندگی شخصی بلکه در زندگی سیاسی هم مانع بزرگی بر سر راه کار و خدمت است. اکنون که جریان انقلابی پس از ناامیدی مردم از برخی شعارها، اکثریت مجلس را به دست گرفته، نباید در باد این پیروزی قاطع بخوابد، بلکه از همان روز شروع مجلس یازدهم، خدمتگزاری به مردم شروع می‌شود و مجلس فرصت اندکی برای رفع موانع پیش روی مردم و فعالان اقتصادی دارد. مجلس آینده باید نواقصی را که در حال حاضر در برخی قوانین وجود دارد برطرف کرده و انتظارات عموم مردم و فعالان اقتصادی را برآورده سازد.

ادامه نزاع‌های انتخاباتی

در انتخابات مجلس یازدهم، به علت ناامیدی مردم از جریان اصلاح‌طلب و حامیان دولت، رقابت تقریبا درون جناحی و میان جریان انقلابی و اصولگرایان بود.

البته این رقابت، بدون خسارت هم نبود و در یکی دو هفته اخیر شاهد نزاع‌هایی میان چهره‌های مطرح جریان انقلابی بر سر نحوه چیدمان فهرست بودیم. اگر این کدورت‌ها و نزاع‌ها همچنان ادامه پیدا کند، انتظاراتی که از مجلس یازدهم ایجاد شده، قطعا محقق نخواهد شد.

یادداشت:
غلامرضا مصباحی مقدم
عضو مجمع تشخیص مصلحت

تاثیر عملکرد مجلس و دولت بر میزان مشارکت مردم

میزان مشارکت مردم در انتخابات در کشورهای مختلف معمولا، میزان متوسطی است و در کمتر کشوری شاهد حضور گسترده مردم در انتخابات هستیم. میزان مشارکت در این دوره انتخابات در ایران نیز میزانی در حد میانگین جهانی است اما با توجه به اینکه در اغلب دوره‌های انتخاباتی، شاهد حضور گسترده هموطنان پای صندوق‌های رای بوده‌ایم کمی کاهش در میزان مشارکت، برای خیلی‌ها عجیب می‌نماید. در هر حال عوامل متعددی در عدم مشارکت ایده آل مردم در انتخابات تاثیرگذار بوده است، از جمله این دلایل می توان به نارضایتی مردم از عملکرد دولت و مجلس در حل مشکلات مردم بویژه در حوزه اقتصادی و معیشتی آنها اشاره کرد. در این ارتباط نه دولت توانایی لازم را برای حل مشکلات از خود نشان داد و نه شاهد مجلسی با طراوت و کارآمد بودیم، حتی مجلس دهم تلاشی در جهت کشاندن دولت به پای میز کار و حل مشکلات مردم نداشت. معمولا اینگونه عملکردهای مجلس و دولت و نهادهای مربوطه تاثیرش را در انتخابات بعدی نشان می دهد، به این معنی که مشارکت‌های بالا در انتخابات حاصل کار و تلاش مجلس و دولت است و برعکس، مشارکت نه چندان مطلوب نتیجه عملکرد نامناسب مجلس و دولت است. بنابراین در صورتی که در این دوره از مجلس شاهد عملکرد خوب آن باشیم قطعا دور بعدی انتخابات با استقبال بیشتر مردم مواجه خواهد شد. نکته دیگری که می‌توان به آن اشاره کرد این است که غالب افرادی که به پای صندوق‌های رای نیامدند اظهار داشته اند که حضور و مشارکتشان در انتخابات چه فایده‌ای دارد؟ اینگونه اظهارات نظر به اتفاقاتی است که قبل از انتخابات و بواسطه عملکرد نهادهای مربوطه رخ داده است.

تحلیل

راه پیش‌رو

انتخابات مجلس شورای اسلامی شاخه مهم جمهوریتی است که ریشه در قانون اسلاسی دارد. جمهوریتی که به رای و نظر مردم به عنوان پشتوانه تصمیم گیری ها کلان بها می دهد و خواست مردم را مبنای ارزشگذاری های خود قرار می دهد.

انتخابات مجلس در جمهوری اسلامی از ابتدای انقلاب تا کنون در هر سطح مشارکت چه در کشورهای منطقه و چه در کشورهای غربی در همه ادوار و حتی انتخابات دوم اسفند بالاترین مشارکت را داشته است. اگر چه هنوز آمار رسمی مشارکت مردم در انتخابات دوم اسفند منتشر نشده است اما چنانچه آمار، همان آمار غیر رسمی روزهای گذشته باشد، همچنان جمهوری اسلامی میدان دار بالاترین سطح مشاکت در انتخابات است. با این مقدمه چنانچه بخواهیم به آسیب شناسی انتخابات اخیر بپردازیم می توانیم به این نکته مهم اشاره کنیم که انتخابات مجلس در سراسر کشور دو واقعیت مهم را نشان داد:

۱- مشارکت پایین تر از سطح مورد انتظار

۲- رای نیاوردن اکثر قریب به اتفاق نمایندگان فعلی هر دو مورد نشاندهنده نارضایتی بخش‌هایی از جامعه از اوضاع اقتصادی کشور و امکان بهبود و اصلاح از طریق انتخابات است. افرادی که در دوره‌های قبل رای می‌دادند و این دوره رای ندادند می‌گویند وقتی مجلس قادر به ایجاد هیچ‌گونه تغییر در کشور نیست، برای چه رای بدهیم؟

اما رای نیاوردن اکثر قریب به اتفاق نمایندگان فعلی نشاندهنده عمق مطالبات انباشته‌شده اقتصادی مردم است که نمایندگان فعلی به علت شرایط اقتصادی کشور و برخی کاستی‌ها در بخش‌های اجرایی قادر به برآورده ساختن آنها نیستند. همین مطالبات انباشته‌شده اقتصادی به نمایندگان جدید خواهد رسید و آنها باید در ۴ سال آینده با توجه به پیام روشن مردم در جهت تحقق خواسته‌های آنها بکوشند. از سوی دیگر رای مردم و ترکیب چهره‌هایی که به مجلس راه یافته‌اند دارای پیام مهمی است و نشان می‌دهد مردم چه نوع تفکری را برای اداره مجلس در ۴ سال آینده برگزیده‌اند. قرار دادن پیام رای دهندگان در کنار پیام مردمی که ترجیح دادند در انتخابات مجلس یازدهم شرکت نکنند تصویر روشنی از خواسته‌های جامعه در مقطع فعلی را به نمایش می‌گذارد و این مزیت را برای نمایندگان مجلس آینده خواهد داشت که بتوانند با تصور درستی از خواست جامعه به تصویب قوانین بپردازند و دستگاه اجرایی را در آن مسیر هدایت کنند.